Voorstel aan college en raad

Nummer:	h180052460
Datum:	29 oktober 2018
Opsteller:	S.M.P. van Itegem
Portefeuillehouder:	Wethouder Van der Wal-Zeggelink
Onderwerp:	openbare toiletten

Het college van B&W besluit:

1. De raad voor te stellen een krediet te verlenen van € 15.000,- om uitvoering te geven aan de motie ‘meer geoutilleerde openbare toiletten in Harderwijk’ zoals beschreven in het ‘plan van aanpak’ en dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.

Inleiding

Aanleiding

In de raadsvergadering van 12 juli 2018 is een motie (zie bijlage) aangenomen om er zorg voor te dragen dat er voldoende *minder valide openbare toiletten* aanwezig die 24 uur per dag beschikbaar zijn.

Om invulling te kunnen geven aan deze motie is, zoals ook aangegeven in de motie, het gesprek aangegaan met ervaringsdeskundigen. De ervaringsdeskundigen hebben achtergrondinformatie aangereikt en hebben praktijkervaringen gedeeld. Daarnaast is bij verschillende leveranciers informatie opgevraagd over verschillende sanitaire voorzieningen. Tevens is een eerste inventarisatie gemaakt waar nu al minder valide toiletten aanwezig zijn in de gemeente Harderwijk. De bevindingen van deze verschillende informatiestromen hebben gezamenlijk geleid tot het plan van aanpak.

Kader

Motie ‘Meer geoutilleerde openbare toiletten in Harderwijk’ zoals deze is aangenomen in de raadsvergadering van donderdag 12 juli 2018.

Alternatieven

Geen invulling geven aan het genoemde plan van aanpak.

Beoogd effect

Met het beschikbaar stellen van de gevraagde middelen kan uitvoering worden gegeven aan de motie.

Ervaringsdeskundigen

In de motie wordt gevraagd om de samenwerking te zoeken met ervaringsdeskundigen zoals de Maag Lever Darm Stichting. De Maag Lever Darm Stichting (MLDS), Crohn en Colitis Ulcerosa Vereniging Nederland (CCUVN), Prikkelbare Darm Syndroom Belangenvereniging (PDSB), Stichting Patiënten Kanker Spijsverteringskanaal (SPKS) en de Stomavereniging hebben hun krachten gebundeld in een platform genaamd ‘waarkaniknaardewc.nl’.

Er is gesproken met 3 ervaringsdeskundigen. Eén van de ervaringsdeskundigen is kwartiermaker voor het project van de Maag Lever Darm Stichting: Waar kan ik naar de wc? Ook is gesproken met iemand met een blaasverlamming en een stomapatiënt. Hun praktijkervaringen en kennis is verwerkt en meegenomen in de uitwerking van de motie en bij het opstellen van het plan van aanpak.

Inventarisatie

In 2010 is er door de gemeente een openbaar minder validen toilet gerealiseerd in de toenmalige bibliotheek aan de Academiestraat. Dit toilet was dusdanig ingericht en gesitueerd dat dit toilet ook buiten de openingstijden van de bibliotheek toegankelijk was. Ook was er gebruik gemaakt van hufterproof

materiaal wat tegen een stootje kon. De investeringskosten bedroegen destijds circa € 20.000,-. Dit toilet heeft echter slechts enkele maanden als zodanig dienst gedaan. Binnen enkele maanden werd het toilet tot twee keer toe vernield o.a. door het binnen gooien van een brandbom.

Op verschillende locaties in Harderwijk zijn momenteel minder validen toiletten aanwezig. Deze toiletten bevinden zich o.a. in de Houtwalgarage, het Stadsmuseum, Brasserie De Bank, hotel Baars, hotel Van der Valk, hotel Monopole, het Strandeiland, De Boterlap, het Oude Stadhuis, Huis van de Stad en het Havengebouw. Er vindt echter geen pro-actieve communicatie plaats dat deze toiletten er zijn en/of dat ze openbaar toegankelijk zijn.

Definities

Er wordt onderscheid gemaakt tussen openbare en opengestelde toiletten.

Openbare toiletten:	toiletten die 24/7 toegankelijk zijn.
Opengestelde toiletten:	toiletten in openbare gebouwen, winkels of horeca tijdens de openingstijden van het desbetreffende pand.
Minder valide toiletten:	toilet dat zodanig is ingericht dat het geschikt is voor minder validen (vaak ruimer van opzet en voorzien van speciale voorzieningen).

Toiletnorm

Er is geen wettelijke landelijke norm vastgesteld hoeveel openbare of openbaar gestelde (minder validen) toiletten er moeten zijn. Het platform ‘waarkaniknaardewc.nl’ gaat uit van de volgende norm: iedere 500 meter een openbaar of opengesteld toilet in een stadscentrum en drukke voetgangersgebieden (2.000 voetgangers per dag).

Gebiedsbepaling

Op basis van de uitgangspunten van het platform en de verkregen informatie van de ervaringsdeskundigen zijn de wijkwinkelcentra (Stadsdennen, Stadsweiden, Drielanden en Tweelingstad), het station en de binnenstad benoemd als gebieden waar toiletten aanwezig moeten zijn.

Motie

In de aangeduide gebieden door de ervaringsdeskundigen zijn geen toiletten aanwezig die 24/7 geopend zijn. Om invulling te geven aan de motie en rekening houdend met het advies van de ervaringsdeskundigen qua gebiedsbepaling zijn er in totaal zes minder validen toiletten nodig die 24/7 geopend zijn.

Kostenplaatje

Per benoemd gebied zal er gezocht moeten worden naar een geschikte (centrale) locatie waar zo’n toilet gerealiseerd kan worden. Dit kan zowel een losse unit in de openbare ruimte zijn of een unit inbouwen in een (bestaand) pand. Omdat het toilet 24/7 beschikbaar moet zijn is het wenselijk om te kiezen voor een zelfreinigend toilet.

Investeringskosten

Om te komen tot geschikte locaties zullen er onderzoekskosten en/of plankosten gemaakt moeten worden. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen naar verwachting circa € 25.000,- per locatie. Op basis van algemene informatie van een mogelijke leverancier bedragen de investeringskosten voor een zelfreinigende toiletunit circa € 70.000,-. De totale investeringskosten per locatie bedragen dan € 95.000,- .
De totale investeringskosten voor 6 locaties bedragen: € 570.000,-.

Structurele kosten

Daarnaast dient rekening gehouden te worden met jaarlijkse onderhouds- en verbruikskosten van circa € 10.000 ,- per toiletunit (mede afhankelijk van hoe intensief het toilet gebruikt wordt).
De structurele kosten voor de 6 locaties bedragen: € 60.000,- per jaar.

De totale kosten om 6 minder valide toiletten te realiseren komen daarmee op € 570.000,- incidenteel en € 60.000,- structureel.

Ervaringsdeskundigen
De ervaringsdeskundigen hebben aangegeven dat er vaak wel voldoende minder valide toiletten aanwezig zijn in een bepaald gebied maar dat deze toiletten 1) niet/lastig vindbaar zijn en/of 2) niet beschikbaar worden gesteld. Als de reeds aanwezige minder valide toiletten actief onder de aandacht wordt gebracht bij passanten en de eigenaren van minder valide toiletten allemaal hun toilet beschikbaar stellen zijn er voldoende mogelijkheden voor passanten voor toiletgebruik. Een toilet dat dan 24/7 beschikbaar is dan minder relevant.

Conclusie
Op basis van de bevindingen kunnen we concluderen dat er in principe voldoende minder valide toiletten aanwezig zijn in Harderwijk. De noodzaak van 24/7 toiletten wordt door de ervaringsdeskundigen niet onderschreven. Wij vinden het investeringsbedrag (zijnde €570.000,-) en de jaarlijkse structurele kosten (zijnde € 60.000,-) niet in verhouding tot de gewenste oplossing. Er zal dan ook niet overgegaan worden tot het realiseren van toiletten die 24/7 toegankelijk zijn. Wel dient er meer aandacht te zijn voor de bestaande minder valide toiletten. In het onderstaande plan van aanpak staat beschreven hoe er meer aandacht kan worden verkregen voor de reeds aanwezige toiletten.

Plan van aanpak
Op basis van de hiervoor genoemde bevindingen zal er in de geest van de motie gehandeld worden (er voor zorgen dat er voldoende minder valide toiletten beschikbaar gesteld worden). Er komt meer aandacht voor de reeds aanwezige minder valide toiletten. Deze aandacht is tweeledig. Hiervoor zijn twee trajecten die parallel aan elkaar opgestart en doorlopen kunnen gaan worden.

- Traject 1: Zichtbaarheid/vindbaarheid verbeteren;
- Traject 2: Beschikbaarheid vergroten.

<u>Traject 1: Zichtbaarheid/vindbaarheid verbeteren</u>
Geef beter aan waar zich minder valide toiletten bevinden; gebruik hiervoor meerdere informatiekanalen, niet iedereen maakt gebruikt van dezelfde informatiebron. Hierbij valt o.a. te denken aan Hoge Nood app, website van Heerlijk Harderwijk, raamstickers, stadsplattegrond, bebording en/of bewegwijzering.

<u>Traject 2: Beschikbaarheid vergroten</u>
Speel als ondernemer in op het gastheerschap door het beschikbaar stellen van je (minder valide) toilet aan passanten. Sluit als gemeente b.v. een convenant af met ondernemers die een (minder valide) toilet hebben en die dat toilet openbaar stellen voor passanten. Vanuit de gemeente kan hierin worden gefaciliteerd door het leveren van eenduidige raamstickers die dit kenbaar maakt aan de passanten.

De totale kosten voor het doorlopen van traject 1 en 2 worden ingeschat op **€ 15.000,-.**

Monitoren
Om te achterhalen of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben wordt voorgesteld om het toiletgebruik in overleg met de horeca te monitoren. Mocht het monitoren aanleiding geven tot aanpassingen dan zullen wij het besluit heroverwegen.

Bijlagen - Motie ‘Meer goed geoutilleerde openbare toiletten in Harderwijk’
- Raadsbesluit